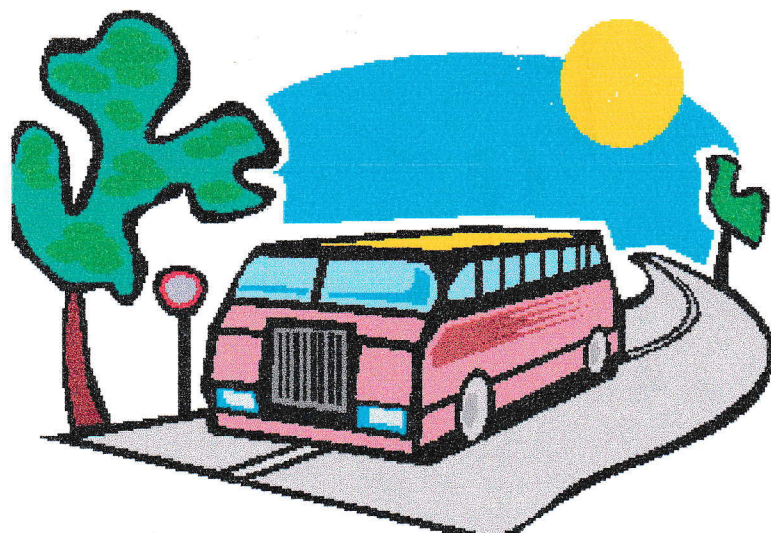
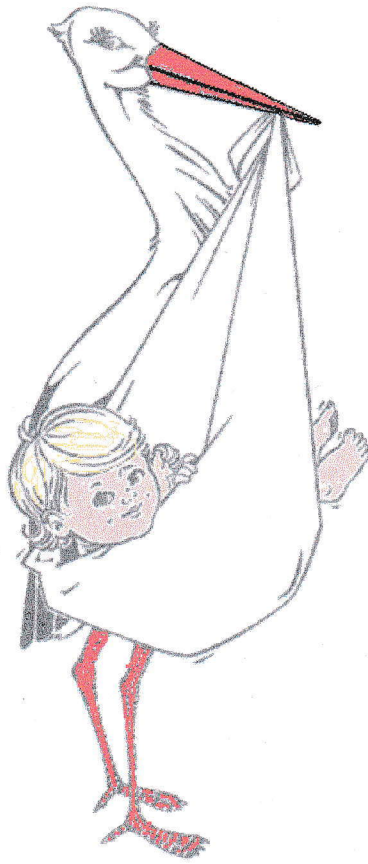

Resan till TUKUMS

1999

Resan till Tukums 1999

"Besök i storkarnas rike" eller "Det är inte lätt att vara est, men ballt!"

Efter fjolårets succéartade resa till vänorten Rhodos hade den några år tynande reslusten på nytt väckts till liv bland Visby Folkdansgilles medlemmar. När så Kjell Löfgren via känningar fått en förfrågan om gillet kunde tänka sig en resa till vänorten Tukums i Lettland för att delta i festivalen "Milzkalne 99" tänkte man genast på alla cylindrar.

Följden blev att vi genom kommunens kultur- och fritidsnämnd fick en officiell inbjudan från lettiska kulturdepartementets kulturinspektör i Tukums län hetandes Rudite Poca. Man inbjöd en grupp på 20 personer, som skulle få åtnjuta fritt uppehälle i Tukums under festivalen.

Gillet tackade så klart ja till inbjudan och planeringen började. Till en början trodde vi att vi skulle flyga dit för ett par tre dagar, men så småningom gick detta i stöpet av kostnadsskäl. I stället blev det att ta färjan till Stockholm, fortsätta med färja till Tallinn och sedan i medförd buss åka söderut genom Estland och stora delar av Lettland för att till slut nå Tukums och byn Milzkalne. Detta blev en natt tripp på hela sex dagar, vilket medförde att några av de anmälda deltagarna blev tveksamma på grund av att man nu måste ta ut längre ledighet, att man måste bärga hö eller att man inte så gärna åkte båt eller buss med mera.

Apropå räddande änglar...

Därtill kom att Anders Ekman, som de senaste veckorna övertalats att hoppa in som räddande ängel som åttonde herrdansare, måste stanna hemma på grund av att hans mor blivit svårt sjuk. Ny räddande ängel blev i stället Bertil Olsson, som med endast en dags varsel följde med på resan. Våra dansledare kunde till slut dra en lättnadens suck, eftersom det ursprungliga pro-

grammet inte behövde ändras till sex- eller sjuparsmodeller.

I arla morgonstunden den 15 juli samlades en huttrande men förväntansfull skara dansare och musiker utanför den ståtliga färjeterminalen i Visby för att invänta den utlovade bussen och däri stuva in bagaget, som på våra utflykter till stor del brukar bestå av dräktpåsar och hattaskar. Så var fallet även denna gång. Eftersom bussen hade plats för 27 passagerare kunde dock alla dräkter forslas i hängläge, något som dock orsakade viss förmörkelse längst bak i bussen.

Snabbfärja?

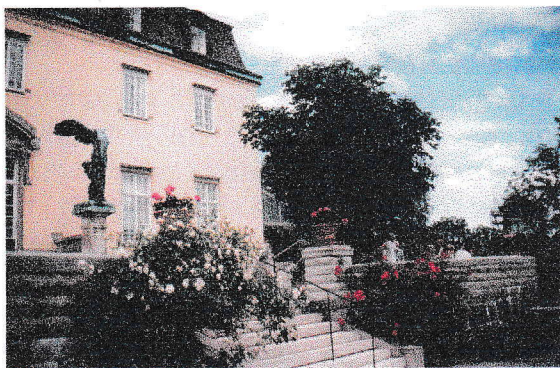
Då vi samlat åkt genom biljettkontrollen i god tid fann vi oss vara nära nog först ombord på den nya "snabbfärjan" HSC Gotland och kunde alltså välja de bästa sittplatserna. På grund av den okristligt tidiga timmen hade inte så många unnat sig frukost därhemma. Detta kunde dock snabbt avhjälpas genom besök i färjans kantiner.

Då snabbfärjan inte heller denna morgon gjorde skäl för namnet, eftersom den på grund av ett nytt maskinfel inte kunde gå för fullt, ankom vi till fastlandet och Nynäshamn först kl 10.00, alltså en halvtimme försenade. Detta spelade dock inte så stor roll, då överfarten var lugn och angenäm och vi hade hela dagen till förfogande i Stockholm.

Väl i Stockholm skulle Åke på uppdrag av vår käre ordförande se till att vi blev vederbörligen underhållna i väntan på färjan till Tallinn. Han hade i samråd med Anita valt att ta oss ut till prins Eugens Waldemarsudde, vilket vi utan knot fann oss i.

En eftermiddag i huvudstaden.

Följaktligen tillbringade vi en angenäm eftermiddag med att besöka prinsens bostadsvåning och museilokalerna. Vi tog också en titt på den träbyggnad, som prinsen använt innan de nya ståndsmässiga lokalerna byggts. Sen intogs lunch vid det närbelägna värds- huset Ektorpet varpå några, som kän-

Waldemarsudde.

(Foto Bertil Olsson)

de därför tog en liten tupplur i den omgivande parken.

Snart var det dags för en kafferast i det kafé, som numera inrymdes i Waldemarsuddes forna kök innan det blev dags att bussas ut till den väntande färjan "Baltic Regina" i frihamnen.

Lyckligt och väl ombord efter sedvanlig långgrandig väntan i terminalhallarna lade färjan ut och seglatsen genom den vackra skärgården började. Efter att ha installerat oss i de tilldelade hytterna, duschat och på alla sätt gjort oss fina samt klätt upp oss hade tax-freebutiken öppnat. Ett besök där ansågs av de flesta vara ofrånkomligt. I nämnda butik praktiserade tydligen Kerstin Löfgren som något slags PR-kvinna, då hon enträget uppmanade sina medresenärer att inhandla dyra tröjor och annat.

Vi åt och vi drack...

Snart blev klockan 18.30, då vi skulle samlas för gemensam måltid. Under stoj och glam njöt sedan spelmän och dansare av fartygets överdådiga smörgåsbord, vars rätter sköljdes ned med drycker av varierande styrka och smak. Allas vår Fredrik med basen njöt nog särskilt mycket, allt intill sista smulan av den efterrättstallrik bakom vilken han en kort stund var försvunnen ur vår åsyn under det att Gun noggrant filmade hans excesser. Gun var för övrigt dubbelförsäkrad inför sjöresorna medelst sjösjukepiller och specialarmband, en kombination som tydligen var effektiv, eftersom hon inte visade några synliga tecken på sjö- eller busssjuka under hela resan.

När så betjäningen hade kört ut oss för att nästa sittning skulle ta matsalen i besittning drog det nöjda och dästa sällskapet vidare mot nya fröjder ombord. En del fröjdade till musik av något som hette "Hotshots" eller fann på däck en del andra danspartners från Yrsa Gille från Uppsala på väg till Pskov i Ryssland, där man skulle fira Alexandr Pusjkins 200-årsdag. Mig veterligen är dock Pusjkin död och begravnen för länge sen varför han nog gick miste om firandet. Andra återigen nöjde sig med att avnjuta den vackra solnedgången innan man uppsökte fartygets minimala dusch- och sovutrymmen för att vara i form att möta väntande äventyrligheter.

Land i sikte!

Snart grydde en ny dag och efterhand samlades en mer eller mindre glämsk skara i matsalen för att frukostera. Då detta var avklarat kunde man från däck beundra den estniska kust som nu framträdde alltmera tydligt. Väl vid kaj fann vi, att det estniska förtöjningsmanskapet ännu hade kvar det sega tempot från rysstiden, varför otåligheten stegrades bland de passagerare som i allt större skaror knuffade sig fram mot landgången. Väl i land fann vi därtill, att det inte var högre tempo i passkontrollen och humöret blev inte bättre av att en senkommen folkhop helt okontrollerat trängde sig in i den kö där halva vår styrka stod och stönade av leda.

Nåväl, allt har en ände, varför vi äntligen kom ut genom spärrarna och kunde släpa bagaget bort till den väntande bussen, varpå Anders rattade iväg söderut. På grund av undermåliga kartor (?) där framme i fören fick vi se en del rondeller och gatukorsningar inne i Tallinn minst två gånger innan landsbygden behagade uppenbara sig.

Se, en stork! - Var då?

Det estniska landskapet försvann allt hastigare förbi bussfönstren under det att delar av sällskapet passade på att

ta igen förlorad nattsömn så gott det gick. De mera vakna upptäckte rätt som det var en konstig fågel, som spatserade bredvid vägen. "En stork!" skrek någon. Vilken sensation för oss gotlänningar! Efterhand dök fler och fler storkar upp under resans gång. Till sist hade alla utom Maggan sett de svartvita underdjuren. Trots att de nu dök upp i skaror om 12-15 stycken hade hon bommat dem. Slutligen lyckades vi dock fästa hennes uppmärksamhet på en ny skock om tjoget fåglar, varför hela gänget kunde andas ut. Nu var vi närmast blasé inför åsynen av de nyss så sensationella djuren. För att fördriva tiden och skaffa oss lite kunskap om Lettland informerade Ingrid oss om landet ifråga med hjälp av ett häfte som Kjäll omtänksamt skaffat inför resan. För att ytterligare muntra upp stämningen sjöngs också allsånger på det ädla gutniska språket ur de sånghäften som Åke försett oss med. Åke, ja! Han visade sig medföra en sällsynt livaktig mobiltelefon, som ideligen påkallade hans uppmärksamhet alla resans dagar.

Svårt att komma in i Lettland!

Vi hade medelst omröstning beslutat vänta med lunchen tills vi hade passerat gränsen till Lettland. Detta passerande visade sig dock inte vara någon lek. Väl framme vid gränsstationen störtade vi ut för att sträcka på benen och ta foton eller film till albumet därhemma. Ajajaj! Så gör man inte mot de lettiska tullsnokarna! Nästan under vapenhot motades vi på nytt in i den av solgasset alltmer upphettade bussen. En och en halv timme tog det innan de sällsynt buttra flickorna och pojkarna vid gränspolisens konstaterat att vi var behöriga att ta oss in i deras fosterland.

Nu härjade hungern vilt i våra magar! Efter en stunds färd svängde vi in till en bensinmack, som hade en kaféskylt vid vägkanten. Väl inkomna i försäljningslokalen fann vi ett litet hörn, som tydligen var orsak till kaféskylten.

Hoppsan! Dörren dit in sköts med en smäll igen framför näsorna på oss av en vettskrämd ung dam iförd perfekt makeup. Hon tappade tydligen alldeles fattningen vid åsynen av en så stor folkmassa, därtill uppenbarligen av utländsk härkomst. Snopna och fortfarande hungrande fick vi på nytt äntra bussen och fortsätta vår jakt på ett matställe. Efter ytterligare någon mil kom vi till en liten oansenlig by, som visade sig innehålla ett förtjusande matställe med god mat och personal som inte tappade besinningen utan därtill talade god engelska. Inredningen var rustik med tonvikt på jordbruk och sjöfart.

Mätta gäster utanför lettisk bykrog. (Ur Eiwors fotosamling)

Bättre sent än aldrig!

Med förnyade krafter kunde vi så inrikta oss på att nå vårt mål, byn Milzkalne i något så när rimlig tid. Vi förstod, att främst väntan vid gränsen medfört att vi inte kunde vara framme vid 16-tiden, då våra värdar lovat invänta oss. Skam till sägandes nådde vi inte fram förrän tre timmar senare, men mottogs trots detta vid borgen eller slottet Slokenbeka av en vänligt sinnad välkomstkommitté på det mest rörande sätt. Två damer, som visade sig heta Sarma och Ruta förde gruppens talan. Sarma tillhörde festivalsledningen och sade sig (på engelska) förstå, men inte tala svenska. Ruta däremot talade mycket god svenska och skulle bli vår tolk under besöket i Tukums. Båda damerna hade för övrigt redan varit på besök på Gotland!

Vi fördes under sång och blomsterupp-
vaktning av dräktklädda kvinnor in på
en kringbyggd borggård och vidare ner
i mörka källarvalv, som upplystes av
levande ljus. En äldre kvinna förde
ordet och berättade en saga, som sluta-
de med att ljuslågorna, som inte rört
sig under tiden visade på att inga
mörka själar fanns bland oss. Efter ny
blomsteröverlämning sände hon med-
sols runt ett litet ämbar med friskt
vatten ur slottets källa, så att alla fick
dricka i tur och ordning, allt för att våra
dagar där skulle bli lyckade.

I mörka källarvalven.

(Foto: Eiwor Söderström)

Nu var det hög tid att inta en väntande
och väl tilltagen måltid i en restaurang
på slottsområdet. Vi serverades något
slags stora bruna ärter åtföljda av gam-
meldags filbunke. Gott men ack, ack,
så mycket!

Vi måste sedan raskt stuva in oss i vår
förläggning, som visade sig överträffa
alla förväntningar. Rummen var alldeles
nyrenoverade och av högsta vandrar-
hemsklass. På nolltid svidade vi om
till folkdräkter och störtade per buss
iväg till byn Smarde, där festivalen
skulle invigas med uppvisningar av de
deltagande lagen. Väl där fördes Kjäll
och Seved jämte representanter för de
andra utländska lagen iväg till kom-
munkontoret i Smarde för en mottag-
ning med kommundelschefen och hans
personal plus festivalledningen. Där
vankades champagne och allehanda
godis samt högtidliga tal och svarstal.
Kjäll lät Ruta översätta de väl valda ord
om betydelsen av kulturutbyte med

mera, som han spontant kom på i
stundens allvar. Kommundelschefen
var särskilt stolt över det fridlysta våt-
marksområde man nyss invigt, bl a till
fromma för traktens storkar!

Ut i hetluften!

Efter besöket i kommunhuset for vi i
ilfart tillbaka till Smarde skola, där våra
dansare och spelmän ivrigt väntade på
att få bränna av vår första uppvisning
eftersom flera lag redan framträtt och vi
tydliga spräckt tidsschemat. Vi gjorde
en hyfsad insats på den asfaltvägbana
som valts till dansplats. Detta förde
med sig, att våra grova dansskor näs-
tan överröstade musiken, eftersom
asfalten visade sig vara något grusbe-
strödd. Sedan en rysk grupp i vackra
dräkter visat sig sjunga betydligt mera
än dansa samt en lokal grupp också
gjort ett framträdande avslutades det
hela med en gemensam lång vals som
tog andan ur en på den sträva asfalten.
Väl "hemma" fördrevs kvällen på olika
sätt, t ex i baren i ovan nämnda restau-
rang. De gamla och trötta föredrog där-
emot sängen. Sönnergrens och An-
ders, chauffören, fann sig helt plötsligt
vara utanför gemenskapen, då ingen
plats fanns för dem på härberget. De
blev i hast ombokade som inhysingar
ute i byn tack vare snabbt ingripande
av Sarma.

Nya vedermödor.

Efter frukosten nästa morgon (pann-
kakor och örtte) beordrade Margareta
och Göran, våra älskade dansledare,
klart för träning. Efter en livlig palaver
rörande vad som var viktigast, bad
eller träning och i så fall i vilken turord-
ning, tog vi bussen och for ut till den by
där Ruta hörde hemma och där hon
ville visa oss sin fina badstrand. Väl
där uppstod en ny palaver angående
lämplig plats för dansträningen, som nu
hade prioriterats som mest nödvändig.
Minst olämplig befanns vägbanan utan-
för Rutas hus. Den var belagd med
grus av varierande storlek, vilket gjorde
dansen trög och ljudlig. Då den därtill

lutade en aning hasade uppställningen obönhörligt nedför slutningen trots att dansledarna under höga tillrop förbjöd detta.

När vi så småningom fått dansledarna att ge upp traskade vi alla genom den omgivande mjuka sanden ner till Rutas strand, som inte låg i lä jämfört med till exempel Sudersand hemmavid, men som tiden var alltför knapp blev det inget av med badandet. Vi for i stället i ilfart "hem" till Slokenbeka för att klä om inför dagens första framträdande på torget inne i Tukums. Ytterdörrarna till vårt slottslogi var emellertid tillbommade, varför Ruta ilade för att få tag i någon som kunde låsa upp åt oss. Hon kom åter med besked, att så skulle ske inom två minuter. Minuterna visade sig dock vara mycket längre i Lettland än i Sverige, varför vi efter tio svenska minuter fann, att fönstret in till Eiwors och Görans rum stod öppet. Snart hade truppen mer eller mindre graciöst tagit sig in genom detta fönster. En del behövde därvid handfast knuff- och draghjälp för att ta sig in genom den högt liggande öppningen.

Margareta tar en genväg.

(Foto Karin Larsson)

Efter rask omklädnad bar det så iväg in till Tukums, där de deltagande grupperna skulle visa sina färdigheter på

olika ställen. För vår del gick vi i sedvanlig marschordning med fana och standar i spetsen från parkeringsplatsen till stadens torg, där vi inför fåtalig publik gjorde en 20 minuters uppvisning på den stora scen som byggts där. Sedan vi inhöstat publikens applåder tillbringade vi en ledig halvtimme i olika affärer med att inhandla souvenirer, spetsar eller vatten. Kerstin och Kjell hade i matsalen på Slokenbeka spanat in en speciell kanna i keramik, storlek XXL, vars like de nu börjat söka. Den souvenirbutik, som stod till buds hade dock ingen tillräckligt stor att erbjuda. Halvtimmen tog ett abrupt slut då vi springande fick ge oss av till bussen för att undkomma ett plötsligt ösregn. Väl tillbaka till vårt slott undfägnades vi med en riklig lunch åtföljd av en timmes vila inför eftermiddagens stundande vedermodor. Kjäll hade dock, denna gång tillsammans med Göran, fått ge sig iväg på en ny mottagning hos motvarigheten till vår landshövding. I motsats till föregående kväll uteblev champagnen, men trots detta fick hövdingen som gåva motta en av June Norrbys keramikbagg.

Succé på torget!

Vid 17-tiden började kvällens stora begivenhet, d v s uppvisningar av samtliga lag på stora scenen på torget i Tukums, alltså där vi tidigare framträtt. Det hela började med en storstilad parad längs några av stadens gator där Karin Larsson i täten tillsammans med en representant från varje grupp bar en stor krans med färggranna band. Väl framme vid torget monterades kransen upp som dekoration på scenen och banden delades ut till de deltagande lagen. Efter ett par korta tal tog de olika uppvisningsprogrammen sin början.

Som nr 6 i raden anträdde Visby Folkdansgille scenen och bjöd på ett uppskattat miniprogram på tre danser. Vi fann på nytt att de övriga grupperna sjöng mer än dansade. För att inte vara sämre avslutade vi våra program med

sång på det ädla gutamålet, oftast "Summarn kummar", "Vardesveisu" och andra högkvalitativa epos. Vårt framträdande rönkte ett överväldigande bifall från den nu ganska talrika publiken.

På torget i Tukums.

(Foto Seved Hoffman)

Medan vi återhämtade oss efter denna framgång träffade några av oss i ett närbeläget öltält på en representant för lokalbefolkningen, som till sin förtjusning fann att han kunde meddela sig med oss på tyska. Han hade under kriget tjänstgjort på tyska fartyg och då besökt bl a Malmö och norska hamnar. Han sade sig heta Waldemar, döpt till detta namn eftersom han blivit till "im Walde", alltså i skogen! Denne Waldemar hakade sedan på oss under en liten rundvandring i staden och tycktes vara särskilt förtjust i Bertil Olsson. Han följde honom ända till bussen.

Vid foten av Jättens berg.

På kvällen följde nya äventyr! Per buss forslades vi ut till Udri, "Jättens berg", där ett magnifikt utomhuspartaj gick av stapeln. Berget visade sig för övrigt vara en inte allt för imponerande gräsbevuxen jordkulle. Det lettiska landskapet bjöd tydligen lika litet som vår egen hembygd på hisnande höjder. Hur som helst så var berget Udri enligt sägnen hemvist för en jätte, som var snäll och god om bara människorna uppförde sig hyfsat i umgänget med honom. Vi hade därför inför besöket förmanats av våra värdar att hålla oss väl med jätten ifråga. Mycket folk samlades så småningom, både deltagare i festivalen och delar av traktens befolkning. Program-

met inleddes med tutande i lurar uppe på kullen varefter en kvartett fackelbärande ynglingar sjungande skred ut för kullen. Väl nere bland oss antände de med sina facklor ett antal stockeldar. Vid varje eld väntade en stor duk med mat och dryck.

Innan vi fick ta del av detta fick vi alla delta i en inledande långdans allt under det att letterna sjöng och läste på sitt oeffterhärmliga tungomål. När invigningsceremonierna var överstökade fick vi slå oss ned på våra respektive dukar/matplatser för att undfägnas med ugnstrull, svag- eller annan dricka allt efter behag samt en sorts äppelkaka. Smaskens! Medan vi så smorde kråsen sprakade stockeldarna glatt runt omkring oss. Detta fick som resultat, att gnistor och sotflagor efter hand uppfyllde luftrummet, varför Karin Larsson följdriktigt snart upptäckte en liten, men ack så förarglig brännskada på sitt förkläde.

Tyroler-Gerd med Fredrik i elden.

När skymningen började falla blev det dags för nästa inslag, solisttävlingen. Vi hade ju övertalat vår egen Gerd att delta. Tävlingen visade sig vara oanat populär i de andra grupperna och tiden gick under långa introduktioner och sång- och musikinslag på lettiska och ryska. På grund av våra bristande insikter i dessa språk hade vi inte full behållning av alla nummer, men hade ändå ganska trevligt under de vitt skilda framträdandena. Fredrik höll för sin del tummarna för en 7-årig rysk flicka.

Äntligen var det så Gerds tur! Hon hade valt att framföra sitt eget specialnummer "Tyrolerhambo". Fredrik med sin bas travade snällt efter för att ge understöd. Under det att de med bravur exekverade hambon bildade vi övriga gilleskompisar en improviserad doa-dansgrupp vid vårt lägerställe. Utgången av tävlingen förblev dock en hemlighet till festivalens avslutning.

När alla tävlande framträtt blev det vanlig dansmusik av ett inhemskt band,

vilket framkallade mer eller mindre spontana uppvisningar i solo-, par- eller gruppdanser. Vår improviserade familjevals rön-te t ex stort intresse! Kvällens begivenheter avslutades så småningom med ett vackert fyrverkeri.

Var är Viktor?

När vi samlades vid vår buss kunde Maigun och Kjäll inte finna nån Viktor. Vilken Viktor? Jo, han med nyckeln till den lägenhet dit dom utlokaliserats föregående kväll. Denna prekära situation reddes dock upp av vännen Sarma och de tre förvisade kunde inta sina nattläger. De väcktes dock av en besökande katt, som envist kom in i lägenheten trots att Maigun schasade ut den. Med tiden förstod hon dock, att katten tillhörde lägenheten och i sin tur såg dem som inkräktare där.

Ny dag - festdag.

Söndagsmorgonen bjöd på mulet väder. Efter frukosten bjöds vi på sightseeing i Tukums omgivning. Vi for bland annat förbi den järnvägsstation, varifrån ryssarna efter kriget på en enda dag sände iväg 40.000 människor till Sibirien. Vi kom så småningom till ett ståtligt jaktstott, Jaunmoku, som i seklets början uppförts av en förmögen tysk byggmästare.

Det hade senare använts bl a som krigssjukhus men var nu renoverat till ett museum tillhörigt skogsdepartementet. Trots att slottet inte var så gammalt sades det hålla sig med ett eget slottsspöke, en piga som dränkt sig i slottsdammen på grund av olycklig kärlek. Under en kort rast vid kaféet i en f d stallbyggnad sällade sig en liten katt till vårt sällskap. Den insåg genast vem som var en verklig kattvän och uppvaktade vänligt skrivaren av dessa rader.

Tillbaka i Tukums besökte vi ett litet museum, där man visade stadens tidigare historia. Man hade bl a en karta över Norden från 1585, där namnet Tukums veterligen för första gången fanns angivet. I små montrar visades

olika historiska händelser. Bland annat visades hur en familj 1611 blev brandskattad av svenskarna.

Festen har börjat!

Åter "hemma" på Slokenbeka besåg vi ett uppträdande av Vilki, en grupp på fem ynglingar med forntida repertoar och tidsenliga instrument. Därefter fick vi följa med på en liten guidad tur i vissa av slottets utrymmen.

Efter den sedvanligt mastiga lunchen, (bl a biffar och klappgröt) fann gillet kassör tiden vara inne att be Ruta framföra ett varmt tack till kokarmorerna i köket och berömma deras matlagingskonst. Hon tyckte då, att jag i stället själv skulle uppsöka tanterna i köket och berömma dem öga mot öga så att säga. Denna lilla gest rön-te synbarligen stor uppskattning.

Nu var det dags för den pampiga avslutningsfesten med uppvisningar av

Jobbe?

(Foto Karin Larsson)

deltagande grupper. Efter uppvisningen skulle varje grupp lära ut tre danser vardera till de övriga deltagarna. Sedan kallades man upp på ett podium till den där uppställda festivalsledningen för att avtackas med vackra ord och gåvor. De som deltagit i solisttävlingen fick nu också sina priser. Några av våra dansare, Bosse och Kjäll t ex, passade på att hålla sig framme och bli uppbyggda av andra gruppers vackra flickor och så att säga bygga upp värmen innanför västarna i god tid, medan andra drog sig undan i skuggan inför kommande uppgifter!

En ölpava till kudde... (Foto: Eiwor Söderström)

Under vår allt nervösare väntan på vår tur hade dansledarna efter en mängd "goda" råd från dansarna ändrat dansprogrammet titt och tätt, varför de flesta inte riktigt var på det klara med programmet ifråga vid indansningen. Trots detta uppförde vi oss dock så väl, att varken dansledarna eller ordföranden föll i gråt efteråt. Upplivade efter den lyckade uppvisningen (Kadrilj 80, Väva vadmal och Midsommarhambo, om jag nu minns rätt) lärde vi ut ett flertal av paradnumren ur vår repertoar som familjevals, Eckerö-schottis, Fredsdansen och Kalle P.

På prispodiet!

När det blev gillets tur att intaga podiet fick ordförande Kjäll mottaga en del gåvor, bland vilka återfanns ett stort fat med rökt fisk (!). Vi harangerades därvid med ett diplom för dansglädje, stil och elegans. Så sant som det är sagt, eller hur? Gerd och hennes komkompis Fredrik fick också varsin ljuslykta i keramik och "Gerdam Ahlgren-am" fick också ett diplom.

Kjäll svarade med ett vackert tal där han tackade för att vi inbjudits till festivalen och för det generösa mottagande vi fått där. Som vanligt hjälpte allas vår Ruta till med översättningen. Han överlämnade till sist en av Junes fina keramikbaggar som en present till festivalsledningen. En annan uppskattad gåva var Guns halsband med små bagghuvuden, som Kjäll överlämnade till bl a den vackra Rudite Poca, som stått för inbjudan som kulturdepartementets representant.

Nämnas kan också, att vi knep extra applåder vid både in- och utmarschen genom att tåga in resp ut till tonerna av en käck gånglåt med standar, fana och spelmän i täten.

Efterfest!

När alla grupper kört sina program bänkade vi oss vid utomhus vid dukade långbord, som dignade av piroger, bröd, kakor, tårter, öl, vin och likörer, vilket allt delades på syster- och broderligen. Kjäll lyckades till och med bli av med sitt stora fiskpriset, så att vi slapp medföra det i bussen hem. Kjell Löfgren gjorde under kvällen ett kupp- artat klipp i det han tömde en av de tidigare omtalade dryckeskannorna och inne i köket lyckades få personalen att avyttra densamma mot en ersättning av c:a 75 svenska kronor!

Hon fick ordföranden på knä! (Foto Karin Larsson)

Efter all förtäring blev det dans till ett kapell med en massa decibel så länge man orkade. Kapellet orkade i alla fall en stor del av natten, vilket vi gäster i rum som vette mot dans- och spelplatsen kunde konstatera. Bertil påstod, att han hört den ryska truppen dra hem utanför Olssons fönster på baksidan vid 03.30-tiden.

Nästa dag var inte bara en måndag utan också hemresedag. Dags alltså att lämna alla nyförvärvade vänner. Vid

frukosten väntade en överraskning så här sista dagen. Personalen hade till sist lärt sig, att vi svenskar älskade kaffe efter alla extrabeställningar i baren efter varje måltid. Vi serverades nu en "svensk" frukost med kaffe!

Separationsångest igen!

När vi packat färdigt och utrymt våra rum följde en gripande avskedsceremoni ute vid vår buss. Sarma hade samlat ihop den personal, som gjort vår tillvaro så angenäm för att ta farväl. De sjöng ett par vackra sånger för oss innan vi med kramar och tårar skildes för denna gång med ömsesidig saknad. Redan föregående kväll hade vi avtackat Ruta och Sarma med varsin gilletts sweat-shirt, som vi i hast ryckt av Ingrid och Åke, vilka lyckligtvis medförde ännu obegagnade tröjor.

Konferens vid Slokenbeka. (Foto Seved Hoffman)

Anders förde oss nu med god fart norr ut mot den tidigare omtalade gränspassagen. Vi kom överens om att inte ta rast förrän vi på nytt kommit in i Estland med tanke på förseningen på nervägen. När vi nått Riga hade dock Bertil lyckats övertala Anders och Kjäll att göra ett kort stopp för att försöka uppbringa en cigarettändare till hustru Majs samlingar. Under en kvart jagades tändare i olika riktningar. Bertil fann ingen men väl Eiwor. Maggan fann dessutom även hon en keramik-kanna om än av mindre format än Löfgrens. Innan vi på nytt äntrade bussen togs en gruppbild framför en

affisch av Rysslands stolthet, sångerskan Alla Pugacova.

Alla känner väl Pugacova? (Foto Karin Larsson)

Väl framme vid gränsen förvånade oss de estniska gränsvakterna med att släppa igenom oss efter ynka 20 minuter! Liksom sina lettiska kollegor hade de dock tagit på sin sura, sura min!

På andra sidan gränsen!

Vår kartläsande ordförande lät oss nu fara längs kustvägen norrut på jakt efter ett samhälle med lämplig restaurang, där lunch kunde intagas. Så småningom fann vi mycket riktigt en liten by med såväl bank som restaurang. Några av oss, som inte lyckats göra av med alla lati klev in på banken och bad att få växla dessa mot estniska kroon. "Vi växlar inte pengar", blev svaret! Det som inte gick i banken gick däremot i restaurangens foajé, där en tillmötesgående ung dam snällt omvandlade lettisk valuta till sin egen.

Restaurangen hade inga problem att mätta hela vår trupp, företrädesvis med kycklingschnitzel och öl. Med förnyad energi fortsatte vi så vår resa mot den estländska huvudstaden Tallinn. Under resans gång tackade ordförande Kjäll våra dansledare och musiker för deras insatser i allmänhet och under resan i synnerhet. Om musikerna yttrade han något i stil med att "Ni spelar vad f-n som helst, men inte hur som helst"! Han tänkte förmodligen på dansledarnas benägenhet att de senaste dagarna helt plötsligt kasta oss in i danser, som varken dansare eller musiker hade övat på länge.

Vi anlände utan missöden till Tallinn i så god tid, att det gavs tillfälle till en mindre rundtur till fots upp på domberget och vidare ner i gamla stan och till och med till en liten kafferast vid busstorget innan vi letade oss ner till färjeterminalen. Utan större äventyr kom vi ombord på "Baltic Kristina" och hittade till våra respektive hytter, där vi kunde fräscha upp oss inför den väntande middagen.

Maigun ville nu i samma avsikt stryka delar av sin garderob, men fann inget vägguttag till strykjärnet. Hon fann sig därför föranlåten att tillkalla hjälp av hyttvärdinnan. Denna tajmade in sin ankomst så galant, att när Maigun öppnade dörren för henne klev just Kjäll helnäck ut ur duschen! Vem som blev mest häpen förtäljer inte historien. Sedan hyttvärdinnan hittat uttaget, som doldes av ena kojens, kunde Maigun äntligen få stryka så mycket hon ville.

Notan, tack!

Middag intogs i à la carte-matsalen. Vid ett av borden utspelades vid betalningen en smärre sketch i Hasse och Tagestil. Inblandade var Löfgrens och Hoffmans förstärkta med Fredrik. Den sistnämnde blev först klar och bad om notan, vilken han snällt betalade. De fyra andra vid bordet fick en gemensam nota att bena upp. Där visade sig vissa poster saknas medan å andra sidan andra okända dykt upp. Servitören hade nämligen blandat ihop Fredriks och Kjells beställningar, främst de uppdruckna starkvarorna. Nåväl, allt gick att reda upp och Fredriks nota visade sig bli en hundring billigare på kuppen. Efter måltiden bjöds på dans till "Night Fevers" för de hågade och night-sleep för de ohågade.

Tisdagen började med frukost, även denna i à la carte-matsalen, dit gillet medlemmar dök upp med ojämna intervaller beroende på nattsömnens kvalitet och längd. Eiwor t ex såg inte ut att må bra, vilket förklarades av att det varit hett i hytten. Även Anita var en skugga av sitt vanliga glada jag.

Hon mådde synbarligen väldigt pyton på grund av häftiga magplågor.

Snart hemma igen!

Lugnt och stilla gled vi emellertid snart in i Fri-hamnen. Stiltje rådde också på hamnområdet. Sedan vi till fots tagit oss i land och i passkontrollen mottagits av charmerande svenska tullare fick vi vänta i all oändlighet i solgasset på kajen. Bussen visade sig ha hamnat i bakvattnet på ett par lettiska diton, som länge, länge tilldragit sig tullarnas uppmärksamhet. Till råga på allt hade förar-Anders på färjan däckats av ett krokben, som i "osame" utdelats av en hastigt uppdykande besättningsman. Då Anders därvid landat i en oljepöl blev ett hastigt klädbyte nödvändigt.

Äntligen dök dock bussen upp och förde oss in i centrala huvudstaden, där en del köpsugna släpptes av sedan de fått löfte om att bli upphämtade längre fram på dagen. Resten företog en liten nöjesresa ut till Vaxholm för att bli titta på båtar, Rosendahls trädgårdar och Östra Ryds kyrka. En del hade till och med varit inne i Christina Schollins affär! Det ni!

Vi andra, som i stället hade berikat en del av stadens köpmän och krögare eller besökt släktingar och anförvanter, fann mycket riktigt Anders och hans buss på rätt plats i rätt tid och hela det återsamlade sällskapet kunde i lugn och ro fara ned till gamla kära Nynäshamn. Anita mådde nu ännu sämre trots behandling med av kompisar tillhandahållna piller.

Hemresan med "Thjelvar" blev odramatisk och vid midnatt trampade vi på nytt den kära fosterjorden utanför hamnterminalen, varifrån ivrigt väntande nära och kära forslade hem oss. Dessförinnan hade vi förstås på sedvanligt vis avskedskramat varann och tackat för god och varm gemenskap under resan. Alla var överens om att allt varit mycket lyckat och välordnat och att våra ledare gjort och gör ett fint och uppoffrande arbete för oss. I gengäld lägger vi manken till och sköter

oss därför oklanderligt på våra resor!
Inte sant?

Till Tukums for:

Chaufför:

Anders Dahlgren, Alabuss

Musiker:

Gerd Ahlgren

Göte Johansson

Fredrik Lönngrén

Dansare:

Anita Almgren

Ingrid och Seved Hoffman

Karin Larsson

Åke Lyberg

Kerstin och Kjell Löfgren

Bertil Olsson

Margareta Pettersson och Bo Björkegren

Britt och Olle Ronsten

Gun Stengård

Eiwor och Göran Söderström

Maigun och Kjäll Sönnergren

Detta försök till reseberättelse har utöver egna hågkomster också baserats på anteckningar av hustru Ingrid och allas vår Fredrik Lönngrén. Tack!

Bildkvalitén är tyvärr inte så bra, då vår scanner och skrivare inte har riktigt samma färgskalor, vilket jag hoppas läsaren kan överse med!

Er förbundne /

Seved

Några fler oföglömliga foton:

Tre glada flickor i Riga.

(Ur Eiwors fotoalbum)

Charmtroll från Krasnogorsk.

(Foto Karin Larsson)

Kafferast vid Jaunmoku.

(Foto Seved Hoffman)

Bosse med uppvakning i Tukums. (Foto Eiwor Söderström)

